

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ

«СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

МАТЕРІАЛИ
XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

30 квітня 2026 року

Харків
НФаУ
2026

УДК 615.15:378.145/.147

С 69

Редакційна колегія: А. А. Котвіцька, А. В. Волкова, Г.Л. Панфілова, І. О. Сурікова, А. А. Ноздріна, Т. В. Дядюн

*Посвідчення Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації
№ 822 від 17 листопада 2025 року*

Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи :
С 69 матер. XI Міжнар. наук.-практ. конференції (30 кв. 2026 р., м. Харків) / ред. кол.: А. А. Котвіцька та ін. – Х.: НФаУ, 2026. – 537 с.

Збірник містить матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи», в яких розглянуті питання щодо сучасного стану впровадження концепції соціальної фармації як складової ефективної сфери охорони здоров'я; особливостей нормативно-правового регулювання фармацевтичного забезпечення населення та тенденцій управління фармацевтичним сектором сфери охорони здоров'я; перспектив та розвитку соціально-ефективних механізмів забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню; раціональної фармакотерапії як головного елементу ефективного та безпечного фармацевтичного забезпечення населення; сучасного стану діджиталізації та інформаційного забезпечення сфери охорони здоров'я; соціальних тенденцій менеджменту та маркетингу у фармації та соціальної відповідальності бізнесу в фармації; фармакоеконімічного аналізу схем лікування соціально-небезпечних захворювань; організації фармацевтичної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій; соціально-психологічних та морально-етичних аспектів фармацевтичної діяльності в сучасних умовах; історичних аспектів медицини та фармації; викладання організаційно-економічних дисциплін у закладах вищої медичної та фармацевтичної освіти в умовах воєнного стану.

Матеріали подаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

Редколегія не завжди поділяє погляди авторів.

УДК 615.15:378.145/.147

© А.А. Котвіцька, А.В. Волкова, Г.Л. Панфілова,

І.О. Сурікова, А.А. Ноздріна, Т.В. Дядюн, 2026

© Національний фармацевтичний університет, 2026

клінічно значущого ефекту у 95,0-100,0% випадках раніше невиліковних хворих на хронічний лімфоїдний лейкоз, а у 70,0-75,0 % була досягнута. У спеціальних джерелах також зазначено, що ця комбінація ППП виявилася ефективною також у хворих, рефрактерних до попередньої комбінованої терапії, та при повторному використанні у разі виникнення рецидиву.

Важливе значення у лікуванні онкологічних хворих мають також й ліпосомальні форми традиційних ППП (даунорубіцин, доксорубіцин, іринотекан, мітоксантрон, паклітаксел, міфамуртид, цитарабін). Наприклад, у лікуванні гемобластозів за міжнародними клінічними протоколами рекомендовано застосовувати препарати вінкристину (Marqibo®), доксорубіцину (Lipo-Dox®) та цитарабіну (Vuxeos®/CPX-351), що представлені на ринку ЄС та США у ліпосомальній формі. Ці препарати рекомендовано застосовувати у схемах хіміотерапії різних форм лімфом, а також у терапії гострого лімфоїдного та мієлоїдного лейкозів. У 2017 р. у США був зареєстрований новий препарат цитарабіну, а у 2018 р. він пройшов схвальну процедуру реєстрації у ЕМА з рекомендацією до застосування для проведення хіміотерапії гострого мієлоїдного лейкозу.

Підсумовуючи результати проведеного аналізу, можна стверджувати, що асортимент ППП, які використовуються у лікуванні гемобластозів, характеризується значним потенціалом до зростання кількості препаратів, а також появи нових груп та комбінацій їх застосування у хіміотерапії. Постійний пошук нових схем хіміотерапії гемобластозів дозволяє суттєво збільшити шанси хворих на досягнення стійкої ремісії та одужання.

ПЕРСПЕКТИВИ УПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛІ «СІМЕЙНОГО ФАРМАЦЕВТА» В УКРАЇНІ

Москвитенко А.Д., Сахнацька Н.М., Косяченко К.Л.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна
xh70447@gmail.com

Реформування фармацевтичного сектору системи охорони здоров'я, що відбувається під впливом євроінтеграційних процесів, демографічних змін та викликів воєнного часу, особливої актуальності набуває проблема забезпечення населення доступною та якісною медичною допомогою. У цих умовах актуалізується необхідність розподілу функцій між медичними та фармацевтичними фахівцями. Однією з таких моделей є концепція «сімейного фармацевта», яка передбачає розширення професійної ролі фармацевта від традиційного відпуску

лікарських засобів до активної участі у фармакотерапевтичному супроводі пацієнта, профілактиці захворювань та забезпеченні раціонального використання лікарських засобів. Світовий досвід демонструє активну залученість фармацевтів у систему первинної медичної допомоги, адже така інтеграція розглядає фармацевта як повноцінного учасника мультидисциплінарної команди охорони здоров'я. У зв'язку з євроінтеграційним вектором України та адаптацією міжнародних практик у систему охорони здоров'я України, дослідження перспектив упровадження моделі «сімейного фармацевта» в Україні є актуальним науково-практичним завданням, що і сформувало основну мету дослідження.

Впровадження моделі «сімейного фармацевта» в Україні має низку суттєвих переваг, що обґрунтовують доцільність її інтеграції в систему первинної медичної допомоги. Передусім, така модель сприятиме підвищенню доступності медичних послуг для населення, особливо в умовах дефіциту лікарів і перевантаження первинної ланки охорони здоров'я. Залучення фармацевтів до фармакотерапевтичного супроводу пацієнтів дозволить оптимізувати медикаментозне лікування, знизити ризики поліпрагмазії, попередити небажані лікарські взаємодії та підвищити прихильність пацієнтів до терапії, що є особливо важливим для пацієнтів із хронічними захворюваннями. Крім того, розширення функцій фармацевта сприятиме більш раціональному використанню ресурсів системи охорони здоров'я, зокрема за рахунок зменшення кількості ускладнень, госпіталізацій і повторних звернень до лікарів. Водночас реалізація такої моделі має значний соціально-професійний ефект, оскільки сприяє підвищенню іміджу фармацевтичної професії, формуванню довіри з боку населення та трансформації ролі фармацевта у напрямі клінічно орієнтованої практики, що відповідає сучасним європейським підходам.

Разом із тим, впровадження моделі «сімейного фармацевта» в Україні супроводжується низкою суттєвих викликів. Насамперед, це недосконалість нормативно-правової бази, яка наразі не передбачає чіткого регулювання розширених повноважень фармацевтів щодо призначення лікарських засобів. Додатковим обмеженням є відсутність ефективних механізмів фінансування фармацевтичних послуг, що унеможлиблює їх повноцінну інтеграцію в систему державних гарантій медичного обслуговування населення. Важливою проблемою також залишається обмежений доступ фармацевтів до електронних медичних даних пацієнтів, що знижує якість клінічних рішень і ускладнює міжпрофесійну взаємодію. Не менш значущими є кадрові та освітні аспекти, зокрема необхідність підвищення рівня клінічної підготовки фармацевтів і впровадження системи безперервного професійного розвитку. Крім того, потенційним бар'єром може виступати недостатній рівень міжпрофесійної

взаємодії та довіри між лікарями і фармацевтами, а також низька обізнаність населення щодо розширених функцій фармацевтичних працівників.

Таким чином, впровадження моделі «сімейного фармацевта» в Україні характеризується значним потенціалом для підвищення ефективності та доступності медичної допомоги, проте потребує комплексного підходу, що включає вдосконалення нормативно-правового забезпечення, розвиток механізмів фінансування, інтеграцію інформаційних систем та підвищення рівня професійної підготовки фармацевтів.

ОПТИМІЗАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ЛІКАРСЬКИМИ ЗАСОБАМИ

Образенко М.С., Ящук І.С., Степанова О.А., Волощук Х.Ю.
Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Україна
maya.obrazenko@onmedu.edu.ua

Сучасні умови функціонування системи охорони здоров'я України характеризується різними модифікаційними процесами, що зумовлюють необхідність підвищення ефективності фармацевтичного забезпечення населення. Незважаючи на реалізацію низки державних програм, зберігаються структурні дисбаланси, зокрема обмежена доступність лікарських засобів для соціально вразливих груп населення, регіональна нерівномірність їх розподілу, недостатня результативність механізмів державного регулювання та відшкодування вартості лікарських засобів. Наразі виникає потреба у розробці та впровадженні соціально-ефективних механізмів, здатних забезпечити баланс між економічною доцільністю та соціальною справедливістю.

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та оптимізація соціально-ефективних механізмів забезпечення населення України лікарськими засобами.

Методологічну основу дослідження становить сукупність загальнонаукових та спеціальних методів. Для комплексного дослідження структури фармацевтичного забезпечення застосовано системний аналіз; для оцінки показників доступності лікарських засобів – статистичні методи; з метою узагальнення міжнародного досвіду організації систем реімбурсації проведено порівняльний аналіз; для визначення рівня задоволеності населення фармацевтичною допомогою задіяні соціологічні методи ; для моделювання та оцінки ефективності запропонованих управлінських рішень використані економіко-математичні методи.

За результатами дослідження встановлено, що ключовими напрямками підвищення ефективності фармацевтичного забезпечення є: удосконалення